

نگرش کاربردی به موضوع

داوری

در حقوق ایران

محمدباقر سروی

www.ketab.ir

سرشناسه : سروی، محمدباقر، ۱۳۴۳ -
 عنوان و نام پدیدآور : نگرش کاربردی به موضوع داوری در حقوق ایران / محمدباقر سروی.
 مشخصات نشر : تهران: فکرسازان، ۱۳۸۹.
 مشخصات ظاهری : ۱۹۲ ص.
 شابک : ۴۵۰۰۰ ریال: ۳-۵۹-۸۸۸۴-۹۶۴-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : کتابنامه به صورت زیرنویس.
 موضوع : داوری و جزا - ایران
 موضوع : داوری و جزا (فقه)
 موضوع : داوری
 رده بندی کنگره : ۱۳۸۹ ۴س۹الف/ KMH۱۸۲۹
 رده بندی دهیسی : ۳۴۷/۵۵۰۹
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۲۶۴۷۲۱

ناشر:..... انتشارات فکرسازان
 نام کتاب:..... نگرش کاربردی به موضوع داوری در حقوق ایران
 نویسنده:..... محمدباقر سروی
 تعداد صفحه:..... ۱۹۲ صفحه
 قطع:..... وزیری
 سال انتشار:..... ۱۳۸۹
 نوبت انتشار:..... اول
 تیراژ:..... ۱۵۰۰ جلد
 قیمت:..... ۴۵۰۰ تومان
 شابک:..... ۳-۵۹-۸۸۸۴-۹۶۴-۹۷۸

فصل سوم - تعیین داور

- گفتار اول - نحوه تعیین داور ۲۷
- گفتار دوم - تعداد داوران ۲۷
- گفتار سوم - چه کسی می تواند داور باشد ۳۲
- گفتار چهارم - اشخاص ممنوع از انجام داوری ۳۲
- بند اول - ممنوعیت مطلق از انجام داوری ۳۳
- بند دوم - ممنوعیت نسبی از انجام داوری ۳۳
- گفتار پنجم - جهات زوال داوری ۳۵
- گفتار ششم - قبول مأموریت داوری، استعفاء و یا فوت داور ۳۷

فصل چهارم - مراجع داوری

- گفتار اول - داوری در دادگاه خانواده ۳۹
- مقایسه داوری در قانون حمایت از خانواده با مقررات آ.د.م (سایر دعاوی) ۴۳
- بند اول - در دعاوی خانوادگی اصل بر ایجاد مصالحه و سازش است ۴۳
- بند دوم - در دعاوی خانوادگی داور باید از اشخاص حقیقی باشد ۴۳
- بند سوم - در دعاوی خانوادگی داور ترجیحاً باید از بستگان هریک از زوجین باشد ۴۴
- بند چهارم - در دعاوی خانوادگی در ارتباط با موضوع طلاق انجام داوری الزامی است ۴۴
- بند پنجم - تعدد داوری در دعاوی خانوادگی ۴۵
- بند ششم - اعتراض به رأی داوری در دعاوی خانوادگی ۴۶
- بند هفتم - ضمانت اجرای عدم ارجاع موضوع اختلاف به داوری در دعاوی خانوادگی ۴۷

بند هشتم - حق الزحمه داوری (مقایسه حق الزحمه داوری در دادگاه خانواده با قانون

آئین دادرسی مدنی)..... ۴۸

گفتار دوم - داوری موضوع قانون داوری تجاری بین المللی مصوب ۱۳۷۶/۱/۲۶..... ۴۹

گفتار سوم - داوری اتاق بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران ۵۰

فصل پنجم - رأی داور

گفتار اول - کلیات ۵۳

گفتار دوم - مفاد رأی داوری و قطعیت رأی داور ۵۵

گفتار سوم - اعلام رأی داوری ۵۷

فصل ششم - ابلاغ رأی داور

گفتار اول - کلیات ۵۹

گفتار دوم - ابلاغ رأی داوری به طرفین ۶۲

فصل هفتم - اجرای رأی داوری

گفتار اول - لازم الاجراء بودن حکم داوری..... ۶۵

گفتار دوم - درخواست اجرای رأی داور (تقاضاء صدور اجرائیه)..... ۶۷

گفتار سوم - دادگاه ذیصلاح جهت اجرای رأی داور ۷۰

بند اول - دادگاه ذیصلاح جهت اجرای رأی داوری مشمول قانون آئین دادرسی

مدنی ۷۰

بند دوم - دادگاه ذیصلاح جهت اجرای رأی داوری مشمول قانون داوری تجاری

بین المللی ۷۱

بند سوم _ دادگاه ذیصلاح جهت اجرای رأی داوری مشمول آرای داوری خارجی ۷۲

فصل هشتم - ابطال رأی داوری، نحوه تقاضا، جهات و آثار آن

گفتار اول - کلیات ۷۵

گفتار دوم _ نحوه تقاضا ابطال رأی داوری ۷۷

گفتار سوم - جهات ابطال رأی داوری ۷۹

گفتار چهارم - آثار ابطال رأی داوری ۸۶

گفتار پنجم - تصحیح، تفسیر، تکمیل رأی داوری ۸۷

گفتار ششم - درخواست توقف اجرای رأی داور ۹۲

گفتار هفتم - بررسی اعمال ماده ۲ قانون نحوه محکومیت‌های مالی در ارتباط با آراء

داوری ۹۴

گفتار هشتم - بررسی اعمال مستثنیات دین در ارتباط با آراء داوری ۹۵

گفتار نهم - بررسی اعتبار قضیه امر مختوم بها در ارتباط با آراء داوری ۹۶

فصل نهم - اعاده دادرسی نسبت به رأی داور ۹۹

فصل دهم - اعتراض ثالث نسبت به رأی داور ۱۰۳

فصل یازدهم - مسئولیت داوران ۱۰۷

فصل دوازدهم - ازقانون آیین دادرسی مدنی (باب هفتم) در داوری ۱۰۹

فصل سیزدهم - نمونه آزمون چهارگزینه ای در باب داوری و پاسخنامه آن ۱۲۱

پیوست ۱۳۱

پیش گفتار

یکی از عقل می لافد یکی طامات می بافد

بیا کاین داورها را به پیش داور اندازیم

آماري که هر چند وقت یکبار توسط مسئولین محترم قوه قضائیه در خصوص پرونده‌های جریانی و نیز ورودی پرونده‌ها ارائه می گردد بسیار اسفناک و نگران کننده است. در این راستا جهت رفع آن مشکل، طرح‌ها و پیشنهادات مختلفی مطرح و مورد آزمایش قرار گرفته که از جمله آن تشکیل شوراهای حل اختلاف می باشد که علیرغم تلاشهای گسترده متأسفانه توفیق چندانی در بهبود وضعیت و رفع مشکل یاد شده نداشته است به همین جهت باید به دنبال کارهای اصولی و منطقی بود که آحاد جامعه برای حل اختلافات خود با میل و رغبت و بدون توسل به مراجع دولتی به آن مراجعه و مشکلات خود را حل و فصل نمایند از جمله آن راهکارهای موضوع رجوع به داور می باشد.

در شرایطی که پرونده‌های چندین ساله در اغلب شعب دادسراها و دادگاه‌ها گرد و غبار می خورد و جلد پرونده‌ها به لحاظ فرسودگی بارها و بارها توسط بایگان شعب تعویض می گردد و پرونده‌های مزبور به عنوان پرونده‌های مسن معروف گردیده و با عنایت به اینکه مراجعه به دادگستری با وجود تشریفات دادرسی، وقت گیر بودن و هزینه‌های مادی و معنوی که در بر دارد، آیا وقت آن نرسیده که با فرهنگ سازی و اطلاع رسانی دقیق و شایسته در خصوص بخش مهمی از قانون آیین دادرسی مدنی در

بحث داوری که در جامعه ما مهجور مانده، احیاء گردد تا از این طریق ضمن کاستن قابل توجهی از ورودی پرونده‌ها به دادگستری، موضوع اختلاف از طریق خود مردم (مراجع غیردولتی) حل و فصل گردد، آیا وقت آن نرسیده حقوقدانان خصوصاً و آحاد جامعه اعم از رسانه‌های رسمی و غیر رسمی، کارشناسان قوه قضائیه، فرهنگیان، دانشگاهیان و... عموماً با وجود قوانین و مقررات داوری، توجه خاصی به آن مبذول داشته، جهت ارشاد و راهنمایی مردم به آن مهم و ارجاع امر به داوری که منتخب خود آنان باشد اقدام نمایند و در زمان تنظیم توافقات و قراردادهای فی ما بین کارفرمایان و پیمانکاران و غیوه موضوع یاد شده به طرفین قرار داد تفهیم و اهمیت آن روشن تا تشویق و ترغیب به انجام آن گردند. فلذا باید به طرفین قرارداد تفهیم نمود که می توانند قبل از بروز اختلاف و یا بعد از بروز اختلاف، توافق در انجام داور (داوران) مرضی الطرفین نمایند که از آثار آن ضمن کاستن انبوهی از پرونده‌ها در دادگستری، باعث حذف تشریفات دادرسی، سرعت در رسیدگی، صرفه جویی در هزینه‌ها و برخورداری از اعتمادی که طرفین به داور دارند می‌گردد. علاوه بر موضوع فرهنگ سازی یکی دیگر از عوامل عدم استقبال مردم از موضوع داوری به لحاظ نواقص قانونی و بعضاً قوانین و مقررات متعارض می‌باشد که حل آن از طریق ایجاد رویه‌های قضایی واحد، اصلاح قوانین و مقررات، صدور آراء وحدت رویه توسط دیوان محترم عالی کشور می‌باشد. هم چنین با توجه به اینکه داوران منتخب طرفین، اغلب اطلاعات دقیق و جامعی از مقررات قانونی در آن خصوص ندارند و اصحاب دعوی نیز نسبت به آن بی اطلاع و یا کم اطلاع می‌باشند. لازمست نهادهای مردمی در ارتباط با موضوع داوری احیاء و تقویت گردند تا از این طریق رسیدن به آن هدف تسهیل گردد. خلاصه اینکه نهاد داوری می‌تواند به عنوان یک سیستم جانشین به دعاوی مختلف حقوقی رسیدگی نماید بدون اینکه بخواهد با قواعد دست و پا گیر آیین دادرسی موجب اطاله دادرسی گردند.

پاییز ۱۳۸۹

سروی